

سرشماری عمومی کشاورزی ۱۳۹۳

بخش کشاورزی بدلیل تامین غذای مورد نیاز جامعه یکی از مهم‌ترین حوزه‌های اقتصادی کشور محسوب می‌شود. این بخش از یک طرف سهم بالایی در ارزش افزوده اقتصاد کشور به خود اختصاص می‌دهد و از طرف دیگر سهم بالایی در حوزه اشتغال دارد. به منظور پاسخگویی به نیازهای روزافزون آمار و اطلاعات در بخش کشاورزی برای تحلیل وضعیت گذشته و حال، برنامه‌ریزی و پیش‌بینی آینده انجام آمارگیری‌های کشاورزی یک ضرورت است. یکی از شیوه‌های تولید آمار کشاورزی اجرای سرشماری کشاورزی با روش شمارش تمام واحدهای کشاورزی است. تقریباً تمام کشورهای دنیا سرشماری کشاورزی را هر ۵ یا ۱۰ سال اجرا می‌کنند. در ایران نیز سرشماری کشاورزی هر ۱۰ سال یکبار اجرا می‌شود. سرشماری عمومی کشاورزی ۱۳۹۳ در مهر و آبان سال ۱۳۹۳ اجرا می‌شود.

واحد آماری

واحد آماری در سرشماری کشاورزی بهره‌برداری کشاورزی است. طبق تعریف کلیه فعالیتهای کشاورزی که تحت مدیریت واحدی قرار دارد و یک واحد تولیدی کشاورزی است را بهره‌برداری کشاورزی می‌نامیم. این مدیریت توسط اعضای یک یا چند خانوار (اشخاص حقیقی) یا توسط یک شرکت رسمی یا مؤسسه عمومی (اشخاص حقوقی) اعمال می‌شود. در این سرشماری، اگر فعالیتهای یک واحد تولیدی کشاورزی در محدوده چند آبادی یا شهر انجام شود، هر مجموعه واقع در محدوده یک آبادی یا شهر، یک بهره‌برداری کشاورزی تلقی می‌شود.

پوشش آماری سرشماری

کلیه نقاط کشور اعم از شهری، روستایی و عرصه‌های عشایری تحت پوشش سرشماری کشاورزی قرار دارد. به‌منظور پوشش ندادن بهره‌برداری‌های کوچک و غیرانتفاعی حد نصابهایی برای بهره‌برداری کشاورزی به شرح زیر تعیین شده است:

- حداقل ۴۰۰ متر مربع زمین زراعی
- حداقل ۲۰۰ متر مربع باغ
- ۱ راس دام سنگین (گاو، گاومیش و شتر)
- ۲ راس دام سبک (گوسفند و بز)
- حداقل ۱۰ قطعه طیور
- سایر فعالیتهای کشاورزی به هر وسعت (کشت گلخانه‌ای، پرورش زنبور عسل، پرورش کرم ابریشم و پرورش ماهی)

زمان آماری

در این سرشماری از ۲ زمان آماری روز آمارگیری و سال زراعی استفاده می‌شود.

زمان آمارگیری

۵ مهر لغایت ۱۸ آبان ماه سال ۱۳۹۳

چارچوب سرشماری

چارچوب سرشماری کشاورزی ۱۳۹۳ برای نقاط روستایی فهرست آبادی‌های کل کشور بر اساس آخرین تقسیمات جغرافیایی و برای نقاط شهری فهرست کاملی از نقشه بلوکهای شهری است. برای سرشماری از بهره‌برداران شهرها و آبادی‌های بزرگ از اطلاعات چارچوبی سرشماری کشاورزی سال ۱۳۸۲ نیز استفاده می‌شود.

روش جمع‌آوری اطلاعات

- مناطق روستایی به دو دسته تقسیم شده است. مناطق روستایی با بافت کشاورزی (منتخب) و مناطق روستایی با بافت غیر کشاورزی (غیرمنتخب)
 - ۱- در مناطق روستایی (غیرمنتخب): مامور آمارگیر ضمن فهرست‌برداری از مکان‌ها، خانوارهای بهره‌بردار را شناسایی و طی مصاحبه حضوری پرسشنامه بهره‌برداران را برای تمام بهره‌برداران حاضر در محدوده آبادی مورد سرشماری تکمیل می‌کند.
 - ۲- در مناطق روستایی (منتخب): در این روستاها فهرست‌برداری انجام نمی‌شود. مامور آمارگیر با استفاده از فهرست بهره‌برداران کشاورزی از طریق مطلعین فراهم شده است به محل سکونت اینگونه بهره‌برداران مراجعه و پرسشنامه بهره‌برداران را برای آنها تکمیل می‌کند.
- مناطق شهری نیز به طور کلی به دو دسته تقسیم شده است. مناطق شهری منتخب و مناطق شهری غیرمنتخب.
 - ۱- در مناطق شهری (غیرمنتخب): مانند نقاط روستایی غیرمنتخب عمل می‌شود.
 - ۲- در مناطق شهری (منتخب): در شهرهای بزرگ که تعداد بهره‌برداران کشاورزی نسبت به جمعیت شهر کم است فهرست‌برداری مکان به مکان امکان‌پذیر نیست. در این شهرها مامور با استفاده از فهرستی که در سال ۱۳۹۳ به‌نگام شده است به محل سکونت خانوارهای بهره‌برداران مراجعه و طی مصاحبه حضوری پرسشنامه بهره‌برداران را برای آنها تکمیل می‌کند.
- بهره‌برداران غیرساکن و شرکتهای و مؤسسات عمومی در مناطق روستایی: مامور آمارگیر ضمن فهرست‌برداری از بهره‌برداران ساکن آبادی به تحقیق در مورد بهره‌برداران غیرساکن و شرکتهای رسمی و مؤسسات عمومی دارای بهره‌برداران کشاورزی می‌پردازد و پس از پایان سرشماری از خانوارهای بهره‌بردار ساکن با کمک مطلعین محلی فهرست کاملی از آنها تهیه می‌کند و برای آنها پرسشنامه بهره‌برداران تکمیل می‌کند.
- بهره‌برداران غیرساکن و شرکتهای و مؤسسات عمومی در مناطق شهری (غیرمنتخب): یک مامور آمارگیر مختص تهیه فهرست بهره‌برداران غیرساکن و شرکتهای و مؤسسات عمومی دارای بهره‌برداران کشاورزی در محدوده شهر است. مامور آمارگیر به کمک مطلعین محلی و مراکز خدمت‌رسانی به بهره‌برداران کشاورزی فهرست بهره‌برداران را تهیه و برای آنها پرسشنامه بهره‌برداران تکمیل می‌کند.
- خانوارهای معمولی غیرساکن: گروه‌های ویژه سرشماری خانوارهای معمولی غیرساکن به محل تجمع خانوارهای معمولی غیرساکن در زمان سرشماری یا ای‌راه‌ها مراجعه و نسبت به سرشماری از آنها اقدام می‌کنند.